

3.7 Allmänna odlingsåtgärder och skötsel av fältförsök

Upprättad: 2009-03-01

Gäller från: 2009-03-01

I detta avsnitt behandlas enbart allmänna odlingsåtgärder och sådan skötsel av försöket som inte ingår som behandlingar (försöksled) i försöksuppgiften. Åtgärderna ska i regel utföras på ett likartat sätt över hela försöksytan men kan också utföras som blockvisa behandlingar.

Allmänna odlingsåtgärder och allmän skötsel av försöket ska följa normal praxis för odling av den gröda i det område där försöket är anlagt. Eventuella krav på vissa åtgärder ska vara tydligt angivna i försöksplanen. Det kan t.ex. gälla såtidpunkt, gödselgiva och växtskyddsåtgärder (se även nedan). Om vissa allmänna odlings- och skötselåtgärder ska dokumenteras ska detta vara angivet i försöksplanen. Uppgifterna skrivs normalt in på fältkortet.

Allmänna odlingsåtgärder ska med undantag för jordbearbetning i regel utföras vinkelrätt mot parcellernas längdriktning, dvs. längs med plöjningsriktningen (se även nedan).

Jordbearbetning

- Om inget annat föreskrivs i försöksplanen ska försöksytan bearbetas på ett normalt sätt för den aktuella grödan i trakten.
- Bearbetningen kan utföras av försöksvärden. Försöksutföraren är dock ansvarig för att bearbetningen är utförd på ett tillfredsställande sätt för försökets anläggning.
- Vid sådd med parcellsåmaskin ställs i regel större krav på bearbetningen än vid sådd med konventionella såmaskiner. Om försöksvärden tillämpar plöjningsfri odling eller annan form av reducerad jordbearbetning kan det bli nödvändigt med extra harvningar för att få till stånd en tillfredsställande såbbädd.
- Jordbearbetning i form av stubbning, harvning och liknande som måste utföras inom den avgränsade försöksytan måste med nödvändighet utföras i vinkel mot plöjningen. Bearbetningen ska utföras på ett likartat sätt över hela försöksytan. Detta fordrar att kördragen blir parallella och att mistor och dubbelkörningar undviks.

Gödsling

- Om inget annat föreskrivs i försöksplanen ska försöksytan gödulas på ett normalt sätt för den aktuella grödan i trakten.
- Gödslingen kan utföras av försöksvärden men försöksutföraren måste då försäkra sig om att lämpliga gödselmedel och mängder används. Om försöksytan är stallgödslad ska försöksutföraren försäkra sig om att stallgödseln är ensartad och jämnt utspridd.
- Gödseln ska alltid spridas vinkelrätt mot parcellernas långsidor när det gäller gödsling som utförs ensartat över hela försöket.

Sådd

- Om försöket ska sås på ett ensartat sätt i hela försöksytan och om inget annat föreskrivs i försöksplanen ska rekommendationerna i *Riktvärden för utsädesmängder* följas. Undersökningsledaren ska kontaktas om det är oklart vad som gäller.
- Parcellerna läggs ut vinkelrätt mot sårriktningen.
- I vallförsök där vallanläggningen görs i en skyddsgröda ska skyddsgrödan sås vinkelrätt mot vallväxtparcellerna.

Ogräsbekämpning

- Om inget annat föreskrivs i försöksplanen ska försöksytan i konventionella försök ogräsbekämpas med kemiska medel.
- Ogräsbekämpning bör om inget annat föreskrivs utföras rutinmässigt med kemiska bekämpningsmedel i konventionella försök. Rapportera preparat och dos samt tidpunkt för bekämpningen.
- Bekämpningen utförs med lämpligt preparat för den aktuella grödan och enligt gängse praxis.
- Försöksvärden kan utföra besprutningen men försöksutföraren måste då försäkra sig om att lämpligt preparat och dos används. Försöksutföraren måste dessutom ovillkorligen försäkra sig om att försöksvärden inte blandar i växtskyddsmedel mot svampar och/eller skadedjur om sådan bekämpning ingår som en behandling (försöksled) i försöksuppgiften.
- I ekologiska försök ska undersökningsledaren ange i försöksplanen om och hur en ogräsbekämpning ska utföras. Om försöksutföraren är tveksam till vad som gäller måste undersökningsledaren konsulteras.

Växtskyddsåtgärder

- Om inget annat föreskrivs i försöksplanen bör bekämpning av växtskadegörare utföras vid behov. Om försöksutföraren är tveksam till hur behovet ska bedömas måste undersökningsledaren konsulteras.
- Växtskyddsåtgärder som måste utföras planmässigt över hela försöksytan ska vara föreskrivna i försöksplanen. Det ska också anges vilka växtskyddsåtgärder som **inte** får utföras.
- Försöksvärden kan utföra besprutningen men försöksutföraren måste då försäkra sig om att lämpligt/lämpliga preparat och dos/doser används. Försöksutföraren måste dessutom ovillkorligen försäkra sig om att försöksvärden inte blandar i sådana ogräs- eller växtskyddsmedel som ingår som en behandling (försöksled) i försöksuppgiften.

Skörd av skyddssäd

- I försök med insådda parceller ska skyddssäden tröskas vinkelrätt mot vallparcellernas långsidor.
- Använd högre stubb än vid skörd utan insådd.
- Halmen ska normalt tas bort. Om den ska vara kvar måste den fördelas jämnt över parcellerna.